

การคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะ

ผู้บริโภค

สังคมศึกษา ม.2

ผู้บริโภค

ความหมายของ ผู้บริโภค

“ผู้ซื้อหรือได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้ซึ่งได้รับการ
เสนอหรือชักชวนจากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้า หรือรับบริการ
และหมายรวมถึงผู้ใช้สินค้าและบริการจากผู้ประกอบธุรกิจอย่าง
ถูกต้อง แม้ไม่ได้จ่ายเงินก็ตาม”

ผู้บริโภคร

ปี 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญฉบับแรกให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้บริโภค
มาตรา 57 "สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภครย่อมได้รับความคุ้มครอง
ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

มาตรการ การคุ้มครอง ผู้บริโภค

1

มาตรการที่มีลักษณะป้องกัน

หรือมาตรการก่อนการซื้อขาย เช่น ควบคุมการซื้อขาย การแจ้ง
ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ

2

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้า

เช่น การกำหนดมาตรฐานของสัญญาซื้อขาย หรือการกำหนด
เงื่อนไขการขายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

3

มาตรการในการแก้ปัญหา

หรือมาตรการหลังการซื้อขาย ในกรณีที่ผู้บริโภคประสบปัญหา
ระบบขั้นตอนการฟ้องร้องและกรณีที่ชดเชยความเสียหายและ
กรอบความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้ขายสินค้าหรือบริการ

พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กำหนดสิทธิผู้บริโภคไว้ 5 ประการ ดังนี้

- 1) สิทธิที่จะได้รับข่าวสาร และคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
- 2) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกสินค้าและบริการ
- 3) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการสินค้าที่มีคุณภาพ
- 4) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมจากสัญญา หรือการทำสัญญา
- 5) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย อันหมายถึง สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง และชดใช้ค่าเสียหาย เมื่อมีการละเมิดสิทธิผู้บริโภค

พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครอง ตั้งแต่การ
รับข้อมูลข่าวสาร ความปลอดภัยใน
การใช้สินค้า ไปจนถึงการชดเชยเมื่อ
เกิดความเสียหายที่ได้รับจากการใช้
สินค้าและบริการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ
เหมาะสม และไม่ถูกเอาเปรียบจาก
ผู้ผลิต

พรบ.ความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจาก สินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ.2551

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

ประโยชน์ที่ได้รับ

คุ้มครองผู้บริโภคเมื่อเกิดอันตราย
จากการใช้สินค้า

และคุ้มครองผู้ผลิตเมื่อความไม่
ปลอดภัยดังกล่าวสามารถพิสูจน์ได้ว่า
ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ผลิต

ผู้บริโภคได้รับการชดเชยค่าเสียหายที่
เกิดจากการใช้สินค้าที่ไม่ปลอดภัย

พรบ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

สร้างความเป็นธรรมในด้านราคา
สินค้าและบริการ ป้องกันไม่ให้ตั้ง
ราคาสูงเกินจริง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่ถูกต้องก่อนการ
ตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ

พรบ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542

ร้านค้าออนไลน์ รู้ไว้...
ไม่โชว์ราคา - ให้ Inbox ถาม
พิตกฎหมาย !

ลักษณะร้านค้าออนไลน์ที่ถูกต้อง ควรแสดง...

- 1 ราคาสินค้า**
ตัวเลขอารบิก
- 2 รายละเอียดประเภท**
ชนิด ลักษณะ ขนาด
น้ำหนัก ของสินค้า
- 3 รายการที่แสดงคู่กับราคา**
ต้องเป็น **ภาษาไทย**
(มีภาษาอื่นด้วยได้)
- 4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ**
นอกเหนือราคาสินค้า
ต้องระบุด้วย
- 5 ราคาต้องตรง**
กับราคาขายจริง
(ยกเว้นขายถูกกว่า)

ทั้งหมดนี้ต้อง
"ชัดเจน ครบถ้วน เปิดเผย และอ่านง่าย"
ฝ่าฝืน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 มาตรา 40

พบเห็นร้านค้าไม่แสดงราคา แคลปหน้าจอแจ้งกรมการค้าภายในที่
อีเมล 1569@dit.go.th หรือสายด่วน 1569
ผู้นำจับจะได้รับสินบนนำจับ 25% จากราคาขายของกลางหรือราคาค่าปรับ
ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 มาตรา 33
ข้อมูลจาก ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 44 พ.ศ. 2560

พรบ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551

และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

- กฎหมายที่กล่าวถึงขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของศาล
- ใช้สำหรับการฟ้องร้องคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค
- การพิสูจน์ข้อเท็จจริงเป็นภาระของผู้ผลิต

ประโยชน์ที่ได้รับ

รักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภคเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการทำสัญญา หรือการซื้อสินค้าและบริการ

ตัวอย่าง
หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นส่วนราชการระดับกรม
สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค และสอดส่องดูแลไม่ให้ผู้ผลิต
กระทำใดๆ ที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

ตัวอย่าง
หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง

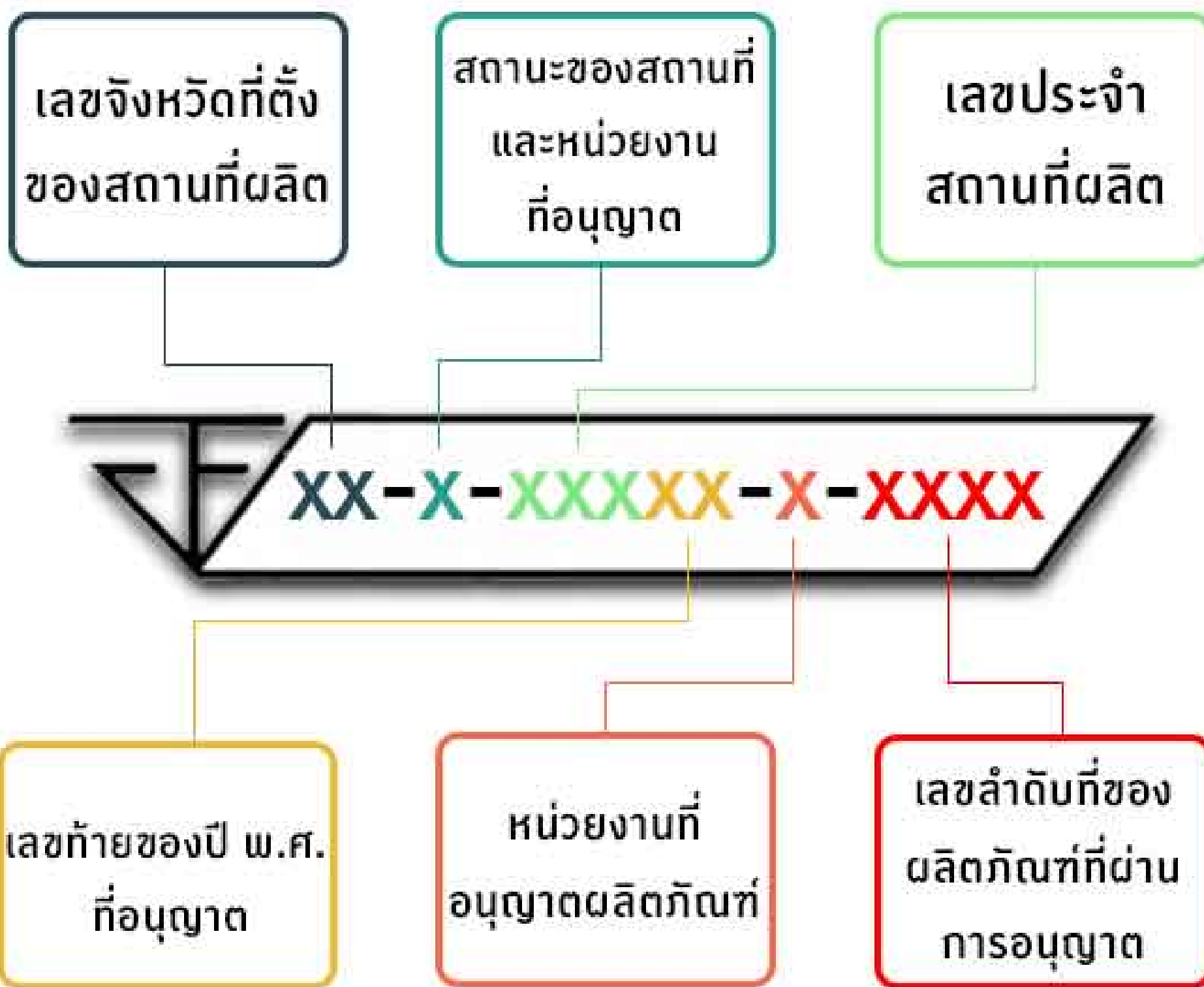

สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นส่วนราชการระดับกรม
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

มีหน้าที่ตรวจสอบความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อาหาร ยา เครื่องสำอาง
เครื่องมือแพทย์ วัตถุเสพติด วัตถุมีพิษ

รวมทั้งเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ สถาน
ประกอบการ และการโฆษณา รวมทั้งผลอันไม่พึงประสงค์ของผลิตภัณฑ์

ตัวอย่าง
หน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง

สำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
มีหน้าที่ในการทดสอบ วิจัย วิเคราะห์ พัฒนาและรับรองผลิตภัณฑ์สินค้า
อุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐาน

แนวทางการปกป้องสิทธิของ ตนเองในฐานะผู้บริโภค

○ ตรวจสอบจลากสินค้า ○

- ชื่อประเภทสินค้า
- ชื่อหรือเครื่องหมายการค้า
- สถานที่ตั้งของผู้ผลิต ผู้ส่ง หรือผู้นำเข้า
- ต้องแสดงปริมาณ ขนาดของสินค้า
- ต้องแสดงวิธีใช้อย่างละเอียด
- ข้อแนะนำหรือข้อห้ามในการใช้
- วันเดือนปีที่ผลิต หรือวันหมดอายุ
- ราคาสินค้า

○ เก็บรักษาพยานหลักฐาน ○

เมื่อได้รับอันตรายจากสินค้า หรือไม่ได้รับความ
เป็นธรรมจากสัญญาซื้อขายให้นำหลักฐานที่มี
ประกอบการเรียกร้องสิทธิของตน เช่น

- ใบเสร็จรับเงิน
- ฉลากสินค้า
- สิ่งแปลกปลอมที่พบ
- เอกสารสัญญา
- หรือสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ร้องเรียนตามสิทธิ

ดำเนินการฟ้องร้องหรือร้องเรียน
ให้ผู้ประกอบธุรกิจได้ชดใช้ความ
เสียหาย โดยร้องเรียนไปยังหน่วย
งานที่เกี่ยวข้อง

